

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทางไกล เรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวครูที่ปรึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล และทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล โดยมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลในลักษณะที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ส่วนการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลมีการประเมินในด้านความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม สอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสภาพการอบรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา ความพึงพอใจที่มีต่อการอบรม และการสัมภาษณ์ด้านคุณภาพของเอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมิน และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัว สำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรมทางไกล ประกอบด้วย เอกสารการฝึกอบรมซึ่งมีเนื้อหา จำนวน 6 ประเด็น VCD และสไลด์คอมพิวเตอร์

1.2 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัว สำหรับครูที่ปรึกษา

1.2.1 ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้หญิงทั้งหมด ร้อยละ 100 มีอายุ 45 ปีขึ้นไปมากที่สุดร้อยละ 40 รองลงมาอายุ 41 - 45 ปี ร้อยละ 25 ระดับการศึกษาผู้เข้ารับการอบรมจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด ร้อยละ 100 ประสบการณ์ทำงานมาเป็นเวลา 11-15 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 22.5 รองลงมา เป็นเวลา 21 -25 ปี ร้อยละ 20

1.2.2 ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ภายหลังการฝึกอบรม เรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมสามารถทำคะแนนจากการทดสอบความรู้ โดยได้คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการอบรม สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการฝึกอบรมในทุกเรื่องอยู่ในระดับมากที่สุด ตั้งแต่เรื่องความเหมาะสมของบรรยากาศการฝึกอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกอบรม ความเหมาะสมของสื่อและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม ความชัดเจนในการบรรยาย/ชี้แจงการปฏิบัติกิจกรรมของวิทยากร ความเหมาะสมของกิจกรรมภาคปฏิบัติการฝึกอบรม ใบบางกิจกรรมฝึกปฏิบัติ การมีโอกาสดในการแสดงความคิดเห็น/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม ความเหมาะสมของเอกสารชุดฝึกอบรม ในส่วนของการแบ่งตอน แบ่งเรื่อง ภาษาที่ใช้ชัดเจนและเหมาะสม เนื้อหาสาระที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตัวอย่างที่ให้มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริง ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม การนำความรู้ไปใช้ในการให้การปรึกษารอบครัว ความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมครั้งนี้ และความชื่นชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้

1.3.2 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมเห็นด้วยต่อพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความเห็นว่า การให้การปรึกษารอบครัวทำให้เข้าใจนักเรียนแต่ละคนมากขึ้น เพราะครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่ควรรู้ปัญหาของเด็กก่อนครูคนอื่นๆ การให้การปรึกษารอบครัวช่วยให้ครูและผู้ปกครองมีการประสานงานและร่วมมือกันทำงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้มากขึ้น ถ้าสถานศึกษามีการให้การปรึกษารอบครัวนักเรียนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและพัฒนาตนได้เต็มศักยภาพ และคิดว่าการให้การปรึกษารอบครัว ควรเป็นหน้าที่หลักส่วนหนึ่งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

ส่วนเรื่องการไม่เห็นด้วยกับงานการให้การปรึกษารอบครัวเพราะทำให้ครูที่ปรึกษามีภาระงานเพิ่มมากเกินไปโดยไม่จำเป็น เนื่องจากมีครูแนะแนวที่ทำหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลใน 2 ประเด็น คือ การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล และผลทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเป็นเอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นเอกสารการฝึกอบรมทางไกล ประกอบด้วยเนื้อหา 6 ประเด็น ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของการให้การปรึกษารอบครัว ทฤษฎีต่างๆของการให้การปรึกษารอบครัว แบบทดสอบ

สำหรับการประเมินครอบครัว คุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษารอบครัว จรรยาบรรณของผู้ให้การปรึกษาครอบครัว เทคนิคการให้การปรึกษารอบครัวที่จำเป็นสำหรับครูที่ปรึกษา และแบบทดสอบสำหรับการประเมินการให้การปรึกษารอบครัว ส่วนที่ 2 เป็น VCD เรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา และการฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมด้วยกันเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นระบบ ที่มีทั้งสื่อหลักที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเสริมที่ผู้รับการอบรมสามารถศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง และกิจกรรมภาคปฏิบัติในลักษณะของการอบรมแบบเผชิญหน้าเพื่อเพิ่มพูนและเติมเต็มในส่วนที่สื่อหลักและสื่อเสริมไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างครบถ้วน

2.2 ผลทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ปรากฏว่า ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม จากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการพัฒนาบุคลากรที่ส่วนใหญ่ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้สูงขึ้น หลังการอบรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาหาความรู้จากเอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง พื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา ซึ่งมีทั้งเอกสารเสริมความรู้ในด้านพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาที่นำเสนอเนื้อหาเป็นขั้นเป็นตอน ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ในระหว่างการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน มีการบรรยายให้ความรู้และได้ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติการให้การปรึกษารอบครัวที่เป็นเทคนิคพื้นฐานที่ครูที่ปรึกษาควรรู้ จากการฝึกปฏิบัติได้ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา ได้แนวคิดตลอดจนวิธีการที่ถูกต้องในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครองและในชีวิตประจำวันได้ต่อไป ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมประเมินว่าก่อนการฝึกอบรมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง หลังการฝึกอบรมได้รับความรู้เพิ่มขึ้นในระดับสูงขึ้น แสดงว่าการอบรมครั้งนี้ช่วยทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ด้านการปรึกษารอบครัวมากขึ้น สำหรับในด้านความคิดเห็นอื่นๆที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่มีต่อการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการฝึกปฏิบัติทักษะการให้การปรึกษารอบครัว รองลงมาได้แก่ การนำไปใช้กับนักเรียนและชีวิตประจำวัน ความรู้ความสามารถในการให้การปรึกษารอบครัว ตระหนักถึงความสำคัญของการปรึกษารอบครัว และวิทยากรมีจิตวิญญาณของผู้ให้ที่แท้จริง

สำหรับสิ่งที่ควรปรับปรุง ผู้เข้ารับการอบรมเสนอว่า ควรมีการจัดอบรมเรื่องนี้อีกอย่างต่อเนื่อง และครูทุกคนควรได้รับการอบรม และในส่วนของเป้าหมายของผู้ที่เข้ารับการอบรมครั้งนี้ระบุว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดทั้งสามารถนำความรู้ในเรื่องพื้นฐานการให้การปรึกษารอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาไปใช้ได้จริงกับนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อเป็นครูที่ปรึกษาที่ดี ตลอดจนต้องการเรียนรู้เทคนิคและทักษะการปรึกษารอบครัว

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้โดยทั่วไป

1) จากผลวิจัยข้างต้น เอกสารชุดการฝึกอบรมทางไกล เรื่อง พื้นฐานการให้การศึกษาคอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษา ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 6 ประเด็น ได้แก่เรื่อง ความหมายและความสำคัญของการให้การศึกษาคอบครัว ทฤษฎีต่างๆของการให้การศึกษาคอบครัว แบบทดสอบสำหรับการประเมินคอบครัว คุณสมบัติของผู้ให้การศึกษาคอบครัว จรรยาบรรณของผู้ให้การศึกษาคอบครัว เทคนิคการให้การศึกษาคอบครัวที่จำเป็นสำหรับครูที่ปรึกษา และแบบทดสอบสำหรับการประเมินการให้การศึกษาคอบครัว ที่มีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา และผลจากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมแล้วปรากฏว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการให้การศึกษาคอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ดังนั้นครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ประกอบการบริหารจัดการ การดำเนินงานและการขยายผลพื้นฐานการให้การศึกษาคอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาได้เป็นอย่างดี

2) ควรมีการจัดสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลในรูปแบบอื่นๆ โดยอาจจัดทำเป็นสื่อคอมพิวเตอร์ ในลักษณะของ e-Learning หรือ CAI ในรูปแบบของการอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือรูปแบบของการประชุมทางไกล นอกเหนือจากสื่อหลักที่เป็นสิ่งพิมพ์ และสื่อเสริม VCD

3) ควรมีการศึกษาฝึกปฏิบัติและเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติมในส่วนของทักษะการให้การปรึกษาเบื้องต้นเพิ่มเติม ได้แก่ ทักษะการปรึกษาแบบจุดภาค การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคลและการให้การปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นต้นเพราะเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบัน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัยที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1) ใช้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เมื่อมีการสอนเรื่องการให้การศึกษาคอบครัว เช่นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน ที่นำมาจากเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

2) ใช้ในการชั้นการสอน ในการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม รวมทั้งการอบรมเข้มในชุดวิชาที่เกี่ยวข้องการให้การศึกษาคอบครัว โดยนำเนื้อหาในเอกสารฝึกอบรม สื่อวีซีดี สไลด์คอมพิวเตอร์ไปใช้ในการเรียนการสอนดังกล่าว

3) ใช้ส่วนของเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัย เพื่อนำเสนอให้นักศึกษาทราบถึงความจำเป็น และแนวคิดสำคัญของการให้การศึกษาคอบครัว

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับครูที่ปรึกษาและผู้สนใจทั่วไปที่จะนำไปใช้

1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการให้การปรึกษาครอบครัวสำหรับครูที่ปรึกษาสามารถนำไปใช้ได้ เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินความรู้พื้นฐานฯ แต่ต้องศึกษาในรายละเอียดของแบบทดสอบ วิธีการทำแบบทดสอบ การตรวจให้คะแนน และการแปลความหมาย

2) ชุดฝึกอบรมทางไกลในส่วนของเอกสารการฝึกอบรมและ สื่อเสริม ผู้ที่จะนำไปใช้ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้การปรึกษาครอบครัว ได้รับการฝึกฝนปฏิบัติ และผ่านการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการให้การปรึกษาครอบครัว ก่อนที่จะนำไปใช้

